

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 18. Zettortdeenâ 6tâ Mei 1837.

J a u n a s s i n n a s.

No-Randamas, 25tâ April. Seemas lauki, kas ruddeni peenahkamâ laikâ sehti, pufse paldees Deewam labbi buht rahdahs. Muhsu Abbam-uppe seho gaddu bija brihnumu leela is-pluhdusi, tâ ka tee wezzaki laudis wiimu tif leelu wehl ne bija redsejuschî; bet tomehr naw par muhsu gabbalu dsirdchts, ka leelais uhdens buhtu kahdu skahdi darrijis, ka kahds zilweks jeb lohpa-gabbals buhtu pohkâ gahjis. No flimmibahm mehâ par muhsu pufsi arri neko dauds dsirdam, bet pee lohpu-ehdama eeksch mahjahm aplam leels truhkums un lautini fenn deenahm waideja tai garrâ seemâ. — R...e.

Behdigi leeldeenâs fwehtki.

Leelâ peekdeenâ Wezzmuischas sagruis wezs Deewa nams bij pilns tauschu, galwa pee galwas, fluffi un fwehti, gaididami to wahrdu, kâ tas Deewa jehrs tahs pafaules grehkus nefs. Mahzitais preeksch altara lekzioni lassjis noect; tam swannitais peegahjis fakka: „Dirweeki behg ar ugguni!“ tshetras basnizmuischas mahjas blakkam. Mahzitais greeschahs atpakkat us altari, pazelt balsi, draudsei fakka: „fwehti irr tee, kas Deewa wahrdu dsird un to pafarga, bet Deewa wahrds arri fakka: effect schehligi, kâ ir juhsu tehms debbesis schehligs irr; — Dirweeki behg ar ugguni; glahbeet!“ Kâ uhdens pawaffarâ gahschahs schauru krasu starpâ, tâ draudse gahjahs pa durrim ahra, tohs gaudeenus glahbt. Neschelodami sawas gohda drehbes, tee strahdaja dsehfdami un deggofchas feenas plehsdami. Divi mahjas jau distkâ uggunsflehpê, fausâ wehja laikâ, jumti, feenas, lohgi, durris, kâ ar buliti melleem duhmeem un ugguns

pilni peedsihiti, tahs ne warreja wairs dsehst, un nogahje pagallam; ir peezas gohwis, weens sirgs, fihki lohpi, pahrtikkums, waffaras fehla, lohpu barriba, drehbes un dsihwes leetas; wissu kâ flauzihit nosflauzija weens breefmas brihdîs; ir zilweki dikti apdegguschî wehl slimmi. Bet divi mahjas turpat klahst palikke gluddi weffelas zaur Deewa schehlastibu un tauschu leelu darbu, lai gan wehjsch ugguni breefmigi dsennaja.

Sirds ne rimst, preeksch Deewa un pafaules jafakka paldeews kungeem un laudim, kas steidsahs ar leelu steigshamu to grehku waldbht. Wezzmuischas zeeniga funga jaunakam brahtam, un pagasta skrihwera fungam no firds lai pateizam: schee tuhdat bij klahst ar gudru padohmu, mahjidami un rahdidami, kâ bij wehl tahs zittas mahjas saglahbt; ir Wezzmuischas pagasta wezzakam Weldes Willumam, un preekschshawam Wittes Martinam kas lihds ohtrai deenai tahs kwehlainas ohgles litke dsehst un fargaja; ir teem laudim wisseem, kas bes mittes strahdaja pa ugguni un duhmeem, sew paschus ne taupidami. No Wezzmuischas keegelzepfeem padretschiks Bariffows ar saweem Kreeweem, tâ kâ stahweisschi, bassahm kahjahm peeffrehjuschî, strahdaja ar leelu makti, dsihwâ ugguns wersmê eedami, israhwe wehl weenu ohtru leetu, paschi leeliski apdegguschî. Woi tê warr firdi waldbht un flehpt, kad tif firdigi paligi, tâ fakkoht, zaur ugguni eet, grubdenam brahfa rohku fneegt? Deews lai winneem baggati maksa, muhsu pateifschana irr masa leeta! Tam pagastinam ar dewinahm mahjahm bij japasahd pagallam, kad ir tahs divi mahjas turklahst wehl buhtu aisgahjuschas. Un jo deenas wairak, lai gan tufschâ pawaffaras laikâ, Wezzmuischas draudse teem nobehguscheeem laudim schehligi peekerrahs, dohd teem pahrtikkumu; arri sohlijuschî palihdscht atkal

jaunas mahjas taifht, un rahdahs, kà wiffàs leetàs, ir schinni leetà, kà tee Deewa wahrdou sinn un darra: Zahh. gr. 13tã nod. „pee ta wiffi nomannihs, ka juhs effect manni mahzekli, ja jums irr mihlestiba farwã starpã.“ K — 8. j.

**U t b i l d e s c h a n a u s t o g a l -
w a s = l a u s i f c h a n u .**

(Stattes Nr. 14.)

Rabbi draugi bija par scheem pagahjufcheem leeldeenàs svehtkeem pee mannim. Par laifu kawekli es scheem dewu to augschã minnetu awifes lappu ar scheem wahrdeem lassiht: schè, mihli draugi! dohschu jums kahdu masu lustes darbinu; isrehkinajeet jelle to rehkinumu, fo tas wezzais ffohlmeistera tehws farweem tschetreem behrneem usdewis: zif pantu katris no scheem behrneem irr dabbujis? Kurfch ahtraki farwu rehkinumu isdabbun, tam ne buhs plascha balfs, bet tas man to kluffam pateifs. Nu sahks schee rehkinah; katris nonemm farwu plazzi; apsehshahs, rehkina, lassa atkal to awifes lappu; rehkina atkal un lassa galwu purrinadami ar dsittahm dohmahm atkal to lappu u. t. j. pr. — Virmais, kurfch ar farwu rehkinumu bij gattaws, steidsahs man kluffu pateift, un tas bija tà, kà Kristaps tas wezzakais dehls irr dabbujis: 16, — Kahlris 8, Zuhlina 4, Annina 2, un pats tehws 1; tà, ka tas rehkenumu skaitlis tai wahzeli, 31 pauti bijis. — Teem ohtreem, ikweenam farwads rehkinums bija ar daschadahm skaitlu dakahm, kurrus wezzais ffohlmeistera tehws ne bija wehlejis bruhkeh, un tapehz arri winnu rehkinums ne geldeja. Dsirdefim gan, es ar farweem draugeem, fo wezzais ffohlmeisteris us to rehkinumu no 31 pautem nu atbildehs; woi buhs trahpihts jeb ne. — K . . . e.

K e s b e r a k o h k s .

I.

Pats fazzija Deewinsch us pawaff'ru: „Eij, tahrpinam arri klahj galbinu.“
Us weetas raug kesbera kohks isplauks
Ar tuhkfoschahm lappahm kahds salsch un jauks! —

2.

Tad ischkill no ohlites kaphpurinsch
Kur seemã schis gulleis kà leelkundinsch;
Tas muttiti atverr, tas issteepejabs,
Un meegpilnas aytinas isbereschahs.

3.

Ar sohbeem nu strahda pa lappinahm,
Un kawejahs grauschohht pee mihkstatahm;
Nu paldeews tas falka: pilns wehderinsch!
„Tas bij man it baggatais brohfastinsch!“ —

4.

Behl fazzija Deewinsch us pawaff'ru:
„Tu bittitei arri klahj galbinu!“ —
Tad gaddahs us kohku dauds tuhkfoschi
St balti un mihligi seebini.

5.

To bittite reds, un turp spindele
Un faulitei lezsoht schi aisdrehje;
Schi dohma tur kappeju nobsertees;
Kam taffes tik jaukas irr dewis Deews! —

6.

Zaur zaurim schi seebinus pahrmelle,
Tè atspirgst — tai faufa mehlite,
Teiz subloht: „tè faldum' ar kaudsi suht
„Tè fukkuram wajag gan lehtam buht!“ —

7.

Tad fazzija Deewinsch us waffaru:
„Eij, swirbulam arri klahj galbinu.“
Un tuhdat raug kirschohgas atrohдахs
Gan tuhkfostohts, un jauki peebreeduschas.

8.

Klau! swirbulis falka: „tas jau preeksch man,
„Ro praffschu dauds — tè fo baudiht gan!
„Tschak, tschak! tas man drohschib' un spehku dohd,
„Nu lehkadams dseedaschu it par gohd!“ —

9.

Tad fazzija Deewinsch us ruddeni:
„Jau wisseem nu deewegan; tad uskohpi!“ —
Ufs seemela wehjinsch tad puhteja
Un semmi wisszaur tas nu farmoja.

10.

Un dseltenas farkanas lappinas
Nu zitt pakkal zittas birt pasteidsahs;
Fo wiss kas no semmes us augschu eef,
Tam semme irr atkal ta buffas weel.

II.

Us seemu tad beidscht wehl fakka Deews:
 „Nu semmi tu apfegt wairs ne leedsees.“
 Tad prahstu pulks birre par brihnumu,
 Un apflahje pafaul ar willanu.

R. S — 3.

Pee mums ta lascha (eeraddums) kad nahf pee mahzitaja, dauds farwu dahwanu eetinn eefsch papihra. Ra pee wiffahm leetahm, ta ir pee schihs leetas naw pilniga buhschana. Jo labbas naudas starpa, ja papihrus atraiffi wallam, atraddisi ir gluschi pliffus pimberus. Spihd ka rahms uhdens faule, bet ko palihds? Nei tewim lassitais, nei mannim tahdi patihf. Bet tomehr weens plifs pimberis leela papihri ar kappara wehrdinu kohpa saderrigi gulledeans, man scho-deen dauds ko palihds. Ne tas plifs pimberis, neds arri tas wehrdinsch, bet tas papihris. Naw gattawas leetas man, es nehmu to leeldeenas papihri, un fazziju druffkatajam: Leez scho! Ra tas plifs pimberis nahzis us laimi, lai eet eet tas papihris wehl tahlatu zellu. Ja kas pal-schi rakstihst un wiss naw pehz fahrtas nolifts, kahda sihme, woi zits kas truhktu, nemm par labbu lassitais — es gribbu riht dohtees us klai-jumu.

Tahlatu ne bij. Prohtams kahda wezza spred-dika gabbalinsch.

Draugi, tahdu zilweku irr dauds, kas darra ka tee augsti preefteri, kas darra ka tee Zuhdu wezzaji, un wai! tam nabagam, kas winnu balsi klausa. Winnu wahrdi pill ka meddus, bet pehz tee irr ruhkti ka wehrmelles. Tee arri wiffupirmaf rau-ga, tewis atdabuhst nohst no Jesus Kristus. Ja tiffai Kristuum tu mugguri greefi, gan tad tee tewis usdabuhst us to grehziineku zellu un us to meh-bitaju sehdefli. Zif dasch irr fahdris:eenahzis muhsu starpa, labbu wezzaju behrns, un kahds wiensch irr palizzis muhsu pilfata, fur tafmehr kristigi laudis dsihwo! — Ko eefi basniza? — ta schee fakka. Pee kungeem ta ne warr isdarriht! Kungeem tas arri ta ne tihf! Rohpees, — kas tad, kad spred-dika laiks, taifees gattaws, ka waffara warri

iseet. Nahz es tewis weddischu, fur buhs johki un dantschi. Tur naw neweens kas barrahs un rahjahs. Tew ne neeka ne maksahs. Tew buhs wiss par welti. Gan buhs kas tewis zeenahs. Es jaw tahds slifts ne esmu; kautkahda fakta jaw ne lihdischu. Nahz tiffai drohschi! Miltais brahlj, firbmihta mahsa: ne klausi tu winnu mahzibai, wianu wahrdi pill ka meddus, bet pehz irr tee ruhkti ka wehrmelles. No Jesus Kristus tee tewis grubb willinacht nohst, un fur Jesus Kristus naw, tur tizzi drohschi! naw labbi buht. Zif dasch irr turrejees prettiin, warr buht drebbedans sawds zel-fos irr gahjis lihds teem wezzajeem paffak. Buhs ir firb drebbefusi. Bet atfahpees zilweks ween-reis no Kristus, gruhti usnemt wezzas pehdas! Tur winni tewis zeena tawi draugi. Tur irr dsch-reens falbs! tur besdeewigi johki kas knuhd au-fis. Tur irr — ta leekahs — labbi buht. Bet kad nu jausnemm tas zelsch us mahjahm — tahs wezzas pehdas, reds tewim paleef bail: ka pahr-nahschu? Ja nu fungi buhtu mannis mekleju-schi? Ja buhtu kahda slehpjama atflehga palik-fusi ka zits warr atrast? Ja buhtu kas suddis, kas appafsch mannahm rohkahm, ja warr buht no kaiminu laudim mannis kas redsetu! — Eij fuhdsees teem wezzajeem, eij falki: man irr schehl, es esimu grehkojis, kalpojis tam Kungam azzu preefscha un ne ta ka Deewam — un smeeda-meess tee tewim atbild: raugi tu pats, ko meh-s pa tam behdajam. Tu dsihwo pee kungeem, kas ne atdarra azzis wiffas weetas, kas to graffi un to wehrdinu, turra par ne neeku, kas neko ne manna, ja kahdu drahnu luppau, jeb kahdu neeku leetu panemmi. Tu effi taifus; Pee tawa apwilka ne irr wihle fashubta nei ar weenu dee-ga pawedeenu, kas ne buhtu nahzis zaur taifnu darbu. Tee wezzajeem tewim fakka: ko tu puh-lejees til wiffai tohti? to leetu warri drohschi nemt. Neba schodeen scheid esmu eenahzis. To fungi turra par ne neeku. Tas naw nekahda sagschana. Par to neeku saglis ne paliffi. — Un tu atbildi: woi tad pahtaros ne skann: tew ne buhs sagt. Un schee tew isfmeij par taweem pahtareem. Ko tu par pahtareem behda, kas pee muischas buhschanas warr pahtarus tur-

reht? Woi tad wiinni skaita, un tomehr arr irr zilweki! Un tif tahtu tewi no Kristus aiswihlufchi, ka tu to wairs ne peeminni rihtôs un waklarôs, — tee jaw us tam tewis usdabbuhs, ir tohs 30 sudr. graschus nemt. — Schè scho leetu paglabba pee sewim, fakka tee wezzajee. Tewim jaw ustizz wiffi kungi, tewim irr labba flawa, kas pee tewim meklehs? Wifs isdohsees par labbu un dabbusi puffi. Un ja tu gribbi atkal usnemt wezzas pehdas, atstahd tumfibas darbus, to zellu atkal usnemt, fur tas pasaules gaischums spihd — ja tu subdsees, luhdsees: man irr bail, man irr schehl, neweena leeta naw tif apflehtpa, ka ta gaisnâ ne nahktu, tà fakka Deews. Un wiinni tew atbild ar teem wahrdeem kas ruhkti kâ wehrmelles: ko mehsh par to behdajam, raugees tu patsh! Wiinni nahk tee wezzajee ar wahrdeem kas pill kâ meddus, tew us palfschu leezibu dabbuht. Wiffa leeziba pastahw us trim leezineekeem. Effam diwi, nahz treschais pulkâ. Woi tad mehsh bes tizzibas, woi Deews muhs ne fwehti? Woi naw mums gohsh pee zilwekeem, woi naw mums manta? Schè tew nauda, schè ehd un dserr un effi lihgsins! Un tu klauft wimmu mahzibas, kas pill kâ meddus. Tu nahz preeksch teefas. Tawi wahrdi gull gattawi us tam to nenoseedfigu — peerahdiht par sagli, par laulibas pahrfahpeju, par niknu besdeewigu zilweku. Bet kad teefas preekschâ, kakkâ eerangi to zilweku ko gribbi pasuschanas bedrè eemest, — ja tu redsi, kâ winnan affaras birst pahr waigeem, kâ tas sawas rohziņas lausch, kâ tas sawas nopuhshas zell us debbesim — un sawu luhgshanu: Kungs, Deews debbesis: luhko tu patsh, arrig esmu us negantu zellu — ja wiffu to redsi, zilweks, tas sawu firdi lausch. Tawa firds sâht drebbeht, tawi gattawi wahrdi ispsruhkt, sawas rohkas raustahs. Un redsi kahsh no teem wezzajeeem zeltahs fazzidams: Winsch

irr tas wainigais, winsch muhs bij ar naudu peebahsis, ko buhs mums flehpt? Talabb winsch drebb, talabb winsch bailojahs un raustahs! Redsi — tas meddus ahtri iskaufahs sawâ muttè, bet tahs ruhktas wehrmelles tahs darra ruhktumu wiffu kaulu smadsenehm. Ko wiinni par tewis behda, ko wiinni pahr tewis rauga.

W. P.

Teefas fluddinaschanas.

Tai 11tâ Mei f. g. tiks pee Krohna Wirzawas pagasta teefas weens schuppes-kaschoks, weena klarinette un weena apfalta lahde, tam kurneekam Palm peederrigi, wairakschlitajam uhtrupè pahrdohhti. Krohna Wirzawâ, 27tâ April 1837.

Seegrün, pefschdetais.

Henko, pagasta teefas ffrishweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta Jaunsemmu mahju fainneeka Frizza Stein buhtu, teek usajzinati, 6 neddetu starpâ pee Eggeneš pagasta teefas peeteiktees.

Eggeneš pagasta teefa, 5tâ Mei 1837.

3

Karl Strasbe, pagasta wezzakais.

E. Holm, pagasta teefas ffrishweris.

No Krohna Klosther-Nisputtes pagasta teefas teek wiffi tee, kam kahdas taisnos prassischanas woi mekleschanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Krohna Klosther-Nisputtes walleneeka, zittahrtiga fainneeka, Graudinu Undscha Pittsche buhtu, usajzinati, diwu mehneschu starpâ, un wiffwehlfak lihds 4tu Fuhni f. g. scheit peeteiktees, jo wehlfak neweens wairs ne taps klauftsh.

Vasses muishâ, 2trâ April 1837.

1

(T. S.) ††† Lohm Jacobsohn, pagasta wezzakais.

(Nr. 70.) F. Grening, pagasta teefas ffrishweris.

Zitta fluddinaschana.

Tai 13tâ un 14tâ Mei mehnescha deenâ tiks Dohbeles muishâ daschdaschadas leetas un lohpi wairakschlitajam uhtrupè pahrdohhti.

2

B r i e f e n .

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrath von Braunschweig, grafm. pahrluhkotais.